

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1936 kl. 12 m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av vissa motioner, avseende ändringar i gällande tullar eller tilläggstullar.
(1:a avd.)

Till bevillningsutskottet hava hänvisats åtskilliga motioner, avseende ändringar i gällande tullar eller tilläggstullar. Av dessa motioner har det syns utskottet lämpligt att i ett betänkande behandla följande, nämligen:

motionen nr 445 i andra kammaren av herr *Leffler*, om ökat tullskydd å ljustryckpapper;

de likalydande motionerna nr 44 i första kammaren av herrar *Heiding* och *Mannerskantz* samt nr 139 i andra kammaren av herr *Johnsson* i Kalmar m. fl., om ökat tullskydd för fönster- och spegelglas;

motionen nr 210 i andra kammaren av herrar *Christiernsson* och *Leffler*, om ökat tullskydd för isoleringsflaskor m. m.;

motionen nr 144 i andra kammaren av herr *Lithander*, om viss ändring av tulltaxans bestämmelser om valsade plattor av zink;

motionen nr 444 i andra kammaren av herr *Leffler*, om ökat tullskydd för säkerhetsapparater; samt

motionen nr 443 i andra kammaren av herr *Leffler*, om ökat tullskydd för elektriska spisar.

Beträffande motiveringen för de framställda yrkandena, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, får utskottet hänvisa till motionerna.

Byråchefen i generaltullstyrelsen T. Alsén har av utskottet anlåtats såsom sakkunnig vid behandlingen av samtliga förevarande motioner.

Ljustryckpapper. I motionen nr 445 i andra kammaren av herr *Leffler* har hemställts, »att tullen å ljustryckpapper (stat. nr 840), vilken för närvarande utgår med 20 kronor, höjes till 50 kronor för 100 kg».

Ljustryckpapper, som finner användning för kopiering av ritningar o. dyl., tulltaxeras såsom papper, impregnerat eller bestruket annorledes än med asfalt och liknande ämne, med tull av 20 kronor för 100 kilogram (tulltaxenr 371; stat. nr 840). Enligt generaltullstyrelsens varuhandbok till tull-

taxeförordning och tulltaxa betraktas såsom ljustryckpapper bland annat blåkopiepapper, miralin- eller O. C. papper, ozalidpapper, sepiakopiepapper och vitkopiepapper.

Rörande den inhemska tillverkningens samt införselns omfattning må följande uppgifter lämnas:

Å r	Tillverknin g					Införsel		
	Ton	1,000 kr.	Värde kr./kg	Tull		Ton	1,000 kr.	Värde kr.
				kr./100 kg	%			
1931.....	49	86	1.75	20.0	11.4	75	135	1.81
1932.....	58	107	1.84	20.0	10.9	59	152	2.57
1933.....	84	165	1.96	20.0	10.2	23	73	3.12
1934.....	¹ 164	² 414	2.52	20.0	7.9	28	90	3.24
1935 (prel. uppg.)....	.	.	.	20.0	.	34	114	3.35

¹ Härav utgöra 69 ton tillverkningen vid företaget, för vilket uppgift till statistiken tidigare år ej lämnats.

² Härav utgöra 216,000 kronor värdet av tillverkningen vid det under 1) omnämnda företaget.

Jämväl vid 1935 års riksdag förelåg en motion (II: 110) med samma yrkande som i den nu förevarande motionen. Till stöd för den föreslagna tullförhöjningen anfördes i 1935 års motion i huvudsak följande:

Såsom av de då tillgängliga siffrorna framginge hade under senare år en i förhållande till tillverkningen betydande import förekommit. Att importen, som huvudsakligen kommit från Tyskland, minskat under de senaste åren kunde förklaras därav, att vår valuta varit deprecierad gentemot de s. k. guldländerna.

Det låga tullskyddet vore i många fall rent illusoriskt, enär det råpapper, som numera komme till användning och vilket utgjorde cirka 90 procent av den färdiga varans vikt, i de flesta fall vore impregnerat med vax och såsom sådant belagt med samma tull som den färdiga varan. Dylikt papper hade tidigare ej framställts inom landet, men kunde numera efter åtskilliga både tidsödande och kostsamma experiment med gott resultat tillverkas vid ett av våra finpappersbruk. Man syntes därför hava anledning förmoda, att det pris, som betingades för råpapperet, beräknades med utnyttjande av hela tullskyddet. Härtill komme, att de flesta för framställning av ljustryckpapper använda kemikalierna vore belastade med tull, vanligen 15 procent av värdet. I stort sett kunde man sålunda utgå ifrån, att intet nettotullskydd för närvarande förekomme för den inhemska tillverkningen av ljustryckpapper. För att industrien i fråga skulle kunna äga bestånd och utvecklas, finge man emellertid förutsätta ett nettotullskydd av cirka 15 procent, vilket skulle motsvaras av en tull av 50 kronor för 100 kilogram.

I över motionen avgivet betänkande (nr 19) yttrade 1935 års bevillningsutskott följande:

»Att såsom i motionen uppgives tullen för ljustryckpapper utgår med samma belopp som tullen för det vid tillverkning av sådant papper numera i allmänhet använda råpapperet — med vax impregnerat papper — måste otvivelaktigt i betraktande av att råpapperet utgör en betydande del av den färdiga varans vikt anses såsom en oformlighet i tullagstiftningen. De uppgifter rörande produktionsförhållandena, som varit för utskottet tillgängliga, hava emellertid icke berett utskottet erforderligt underlag för bedömande av det skydd, som industrien på området kan anses behöva åtnjuta. Utskottet har därför funnit sig i frågans nuvarande läge icke kunna tillstyrka någon åtgärd till undanröjande av förenämnda oformlighet. Frågan har ej heller synts utskottet vara av den betydelse, att utskottet ansett sig böra föreslå riksdagen att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning i ämnet, något som Kungl. Maj:t torde även utan framställning från riksdagen föranstalta om, i händelse produktions- eller andra förhållanden därtill skulle giva anledning.»

I enlighet med utskottets hemställan föranledde motionen icke någon riksdagens åtgärd.

I motiveringen till den vid årets riksdag väckta motionen hava icke anförts några nya omständigheter utöver dem, som gjordes gällande förra året.

En representant för tillverkningen på området har i en till utskottet ingiven skrift lämnat vissa upplysningar rörande behovet av den föreslagna tullförhöjningen.

Ovan återgivna, av 1935 års bevillningsutskott anförda skäl äga även nu giltighet. Då utskottet sålunda finner sig böra avstyrka motionärens förslag, förutsätter emellertid utskottet, i likhet med 1935 års bevillningsutskott, att, därest produktions- eller andra förhållanden därtill skulle giva anledning, Kungl. Maj:t även utan framställning från riksdagen föranstaltar om utredning i ämnet.

Utskottet.

Fönster- och spegelglas m. m. I de likalydande motionerna nr 44 i första kammaren av herrar *Heiding* och *Mannerskantz* samt nr 139 i andra kammaren av herr *Johnsson* i Kalmar m. fl. har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att för varor av nedannämnda slag, vilka införas från utlandet, tullsatserna ökas till de belopp, som i följande sammanställning angivas:

Stat. n:r	V a r u s l a g	Tull för 100 kg, kr.			
		Nuvarande		Föreslagen	
		Brutto	Netto	Brutto	Netto
1295	Fönster- och spegelglas ofolierat: utan slipning eller etsning, i plana skivor med en sammanlagd längd och bredd av: mindre än 245 cmB.	10: —	10: —	10: —	10: —
	Anm. Till detta nummer eljest hänförligt glas med en sammanlagd längd och bredd av mindre än 135 cm tulltaxeras, om det inkommer med fasett- eller kantslipning, enligt nr 1298.				
1296	245 cm eller däröverB. mattslipat, slipat och polerat, etsat, böjt eller kupigt: utan fasett- eller kantslipning:	12: —	12: —	12: —	12: —
1297: 1	i längd mindre än 160 cm och i bredd mindre än 65 cmB.	20: —	10: —	80: —	70: —
1297: 2	i längd 160 cm eller däröver och i bredd 65 cm eller däröverB.	20: —	8: —	40: —	28: —
	andra slag:				
1298: 1	i längd mindre än 160 cm och i bredd mindre än 65 cmB.	30: —	10: —	100: —	20: —
1298: 2	i längd 160 cm eller däröver och i bredd 65 cm eller däröverB.	30: —	10: —	60: —	20: —
	folierat:				
1299	utan fasett- eller kantslipningB.	30: —	10: —	100: —	20: —
1300	andra slagB.	40: —	10: —	120: —	20: —
1301	Speglar och glasmålningar av fönster- eller spegel- glasE.	60: —	30: — 20: —	140: —	40: — 20: —
1302	Arbeten, ej särskilt nämnda, av fönster- eller spegelglas	70: —	*	150: —	*

* av glas utan fasett- eller kantslipning.

* * * med * * *

* varierande, beroende på vad slags glas, som använts.

Med motionärernas förslag avses i första hand att bereda ökat tullskydd för sådant fönster- och spegelglas, vars plana ytor slipats och polerats, men vilket icke undergått vidare bearbetning. Dyligt planslipat glas tulltaxeras enligt tulltaxenr 704 (stat. nr 1297) med en tull av 20 kronor för 100 kg bruttovikt. Denna tull skulle enligt motionärernas förslag höjas till 80 kronor per 100 kg bruttovikt för glas i längd av mindre än 160 cm och i bredd av mindre än 65 cm och till 40 kronor per 100 kg bruttovikt för glas av större dimensioner. Närmast som en konsekvens härav föreslå motionärerna höjda tullar jämväl för planslipat glas med fasett- eller kantslipning (tulltaxenr 705; stat. nr 1298), för folierat glas (tulltaxenr 706 och 707;

stat. nr 1299 och 1300) samt för speglar, glasmålningar och andra arbeten av fönster- och spegelglas (tulltaxenr 708 och 709; stat. nr 1301 och 1302). Motionärernas förslag härutinnan innebär i stort sett, dels att tullskyddet för fasett- eller kantslipning respektive foliering, vilket nu utgör 10 kronor för 100 kg, skulle höjas till 20 kronor för 100 kg, dels att tullsatserna för till tulltaxenr 708 och 709 hänförliga arbeten av fönster- eller spegelglas skulle höjas med 80 kronor till respektive 140 och 150 kronor för 100 kg.

Enligt vad utskottet inhämtat hava Aktiebolaget Nybro Glassliperi- & Spegelfabrik och Glafva Glasbruks Aktiebolag i en till finansdepartementet den 20 november 1935 inkommen skrift hemställt om åtgärder för genomförande av enahanda höjningar av tullsatserna för fönster- och spegelglas samt arbeten därav, hänförliga till tulltaxenr 704—709 (stat. nr 1297—1302), som i förevarande motioner föreslagits. Över denna framställning, som alltså är beroende på Kungl. Maj:ts prövning, hava kommerskollegium och generaltullstyrelsen avgivit gemensamt utlåtande den 4 januari 1936. Ämbetsverken hava därvid till en början erinrat, att Aktiebolaget Nybro Glassliperi & Spegelfabrik redan den 14 mars 1933 till Kungl. Maj:t ingav framställning i huvudsakligen samma syfte samt att Kungl. Maj:t genom beslut den 22 juni 1934, i enlighet med kommerskollegii hemställan, fann framställningen icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd. Efter att hava redogjort för innebörden av den nya framställningen ha ämbetsverken be- träffande densamma anført följande:

»Enligt en inom kommerskollegium företagen undersökning uppgår det för planslipning av glas förefintliga totala tullskyddet samt det med hänsynstagande till tullbeskattningen av råvaran och till råvaruförlusterna beräknade nettotullskyddet till följande procenttal i förhållande till varans värde cif svensk hamn:

	Totalt tullskydd]	Netto tullskydd
För 3 mm spegelglas	9—14	4—6
För 7 mm spegelglas	17—24	5—10
För 7 mm »skyltfönsterglas» av mindre storlek	24—33	10—14

För mycket stora skyltfönsterglas nedgår det totala tullskyddet till omkring 12 % och nettotullskyddet till omkring 5 %.

Därest råvaran utgöres av gjutet glas, hänförligt till tulltaxenummer 699 (stat. nr 1292), är nettotullskyddet avsevärt större än vad ovan anförts.

Det arbete, som planslipningen innebär, står i förhållande till glasets yta och är i huvudsak beroende av glasets tjocklek eller vikt. Vid sådant förhållande vore det ur skyddssynpunkt lämpligt, om tullbeläggningen hänfördes till glasets yta i stället för till dess vikt. Ur tullteknisk synpunkt kan emellertid en dylik omläggning av beräkningsgrunden icke förordas på grund av de allvarliga olägenheter, som en uppmätning av ytan vid tullbehandlingen skulle medföra.

Sökandebolagen ha föreslagit, att en högre viktull skulle utgå för plan-

slipat glas av mindre dimensioner. En dylik anordning skulle visserligen medföra en mera rättvis tullbeskattning av det tunnare glas, som i allmänhet inkommer i mindre storlek, men den skulle samtidigt innebära, att tullen å tjockare glas av mindre storlek bleve oproportionerligt hög i förhållande till tullen å glas av större storlek, vars pris per ytenhet dessutom är högre. Ämbetsverken kunna därför ej tillstyrka föreslagen uppdelning av tulltaxenumren 704 och 705 (stat. nr 1297 och 1298).

Vid ett bedömande av det nettotullskydd, som nu förefinnes för planslipning av glas, torde böra beaktas, att ett av sökandebolagen självt tillverkar sin råvara, fönsterglas, och därför kan draga nytta av det totala tullskyddet. Det är dessutom att märka, att tillverkarna av tunt slipat glas i allmänhet vidareförädla varan genom foliering samt eventuellt fasett- eller kantslipning. Dylik bearbetning åtnjuter ett ganska ansenligt tullskydd i förhållande till det förädlingsvärde, som bearbetningen innebär. Tillverkarna av planslipat glas kunna därför för en betydande del av sin tillverkning påräkna ett väsentligt högre nettotullskydd än vad ovan angivits.

På grund av vad ovan anförts och med hänsynstagande jämväl till de synpunkter, som av kommerskollegium tidigare framhållits i frågan, finna ämbetsverken icke skäl föreligga att för närvarande tillstyrka bifall till sökandebolagens framställning.»

Av kommerskollegium tidigare anförda synpunkter må här allenast omförmas, att kollegium framhållit, att, då ifrågavarande planslipade glas användas såsom halvfabrikat inom vissa grenar av möbelindustrien m. m., en ytterligare förhöjning av tullskyddet finge anses ur konsumentsynpunkt möta betänkligheter.

Med sitt utlåtande hava ämbetsverken överlämnat ett av Sveriges fönster- och spegelglashandlareförening till kommerskollegium avgivet yttrande, däri föreningen med utgångspunkt från vissa anförda prisuppgifter m. m. framfört erinringar mot sökandebolagens beräkningar av nettotullskyddet för ifrågavarande tillverkningar. Enligt föreningens förmenande vore skillnaden i pris för planslipat ofolierat spegelglas och maskinglas mer än tillräcklig för att täcka kostnaderna för planslipning av maskinglas.

I anledning av motionerna och innehållet uti sistnämnda yttrande har en representant för Aktiebolaget Nybro Glassliperi & Spegelfabrik i till utskottet ingivna skrifter framlagt vissa kompletterande prisuppgifter m. m. och därpå grundade beräkningar av nettotullskyddet för ifrågavarande tillverkningar samt vidare anført bland annat följande.

Den inhemska förbrukningen av planslipat glas hade under de senaste tjugåren flerdubblats och tekniken på området jämväl undergått en betydande utveckling. Numera borde en industri för tillverkning av planslipat glas inom landet, särskilt av s. k. maskinglas, hava goda förutsättningar att bestå och utvecklas, därest genom väl avvägda tullar tillräckligt skydd lämnades industrien åtminstone under de första åren. Detta vore så mycket nödvändigare som, sedan två svenska företag upptagit tillverkning av planslipat glas, medlemmarna av Sveriges fönster- och spegelglashandlareförening icke visat det minsta intresse för den inhemska varan utan i stället gentemot ett på området arbetande utländskt syndikat förbundit sig att icke

inköpa planslipat glas av svenskt ursprung. Föreningen syntes därför, i likhet med syndikatet, vilja till varje pris motarbeta och undertrycka svensk företagsamhet och svenskt arbete.

Samtliga mindre spegelfabriker i Sverige använde vid sin tillverkning huvudsakligen icke planslipat maskinglas. Sålunda tillverkades badrumspeglar ävensom ovala glas till möbler o. dyl. av glas av nämnda slag. Till andra speglar ävensom till möbelglas av bättre kvalitet användes emellertid endast planslipat glas, så gott som uteslutande importerat, fullt färdigt, d. v. s. försett med foliering och fasettslipning. Ehuruval flera av medlemmarna av sagda förening hade egna sliperier, importerade de glasen till ovannämnda artiklar i planslipat skick från syndikatet, fullt färdiga samt försedda med beläggning och fasettslipning, samt levererade dem i detta skick till sina avnämare. Skulle de föreslagna tullsatserna beslutas, funnes goda utsikter för en inhemsk tillverkning av avsevärda partier dylik förädlad vara av planslipat glas, en tillverkning som icke i nämnvärd grad hittills varit möjlig till följd av konkurrensen med det i flera hänseenden allennärådande syndikatet.

I motionerna hade föreslagits en differentiering beträffande till stat. nr 1297 och 1298 hänförligt glas sålunda, att en position skulle omfatta glas i längd mindre än 160 cm och i bredd mindre än 65 cm och en annan position glas av större dimensioner. Den senaste utvecklingen hade emellertid gått i den riktningen, att skillnaden mellan längd och bredd avsevärt minskats, vartill komme att runda speglar med en diameter av 70, 80 och 90 ända upp till 100 cm i diameter numera efterfrågades i avsevärt större utsträckning än förut. Under sådana omständigheter syntes det lämpligare att såsom gräns för differentieringen angiva summan av längd och bredd eller 225 cm och detta så mycket hellre som beträffande vanligt fönster- och spegelglas gränsen mellan de båda tullpositionerna utgjordes av den sammanlagda längden och bredden, i detta fall 245 cm (tulltaxer 702 och 703; stat. nr 1295 och 1296).

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen har frågan om ökat tullskydd beträffande i förevarande motioner upptagna varuslag redan genom framställning från två på området arbetande industriföretag hänskjutits till Kungl. Maj:ts bedömande; och de båda ämbetsverk, som yttrat sig över den ännu på Kungl. Maj:ts prövning beroende framställningen, hava på anförda skäl hemställt, att densamma icke måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Utskottet.

Med hänsyn särskilt till vad ämbetsverken anført kan enligt utskottets mening den utredning, som nu föreligger, icke anses innefatta tillräckligt stöd för vidtagande av de i motionerna föreslagna höjningarna av gällande tullsats för planslipat fönster- och spegelglas samt arbeten därav. Den av motionärerna väckta frågan om ett för tillverkningen på området bättre avvägt skydd än det gällande tullsats erbjuda, finner emellertid utskottet vara av beskaffenhet att böra underkastas ytterligare överväganden. Särskild uppmärksamhet med hänsyn till förutsättningarna för den svenska industriens fortbestånd och utveckling samt därav beroende sysselsättningsmöjligheter bör härvid ägnas åt de förhållanden, under vilka de med den inhemska varan konkurrerande utländska fabriken saluföras på den svenska marknaden och varom vissa upplysningar, såsom framgår av det föregående, läm-

nats utskottet. Då den vidare utredning, som utskottet efter överbägande av frågan sålunda finner böra verkställas, icke lämpligen kan företagas genom utskottets försorg, anser sig utskottet med hänsyn till frågans betydelse böra förorda, att riksdagen, i anledning av motionerna, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om företagande av ytterligare utredning i ämnet.

Isoleringsflaskor m. m. I motionen nr 210 i andra kammaren av herrar *Christiernsson* och *Leffler* har hemställts, »att riksdagen måtte besluta såsom tillägg till gällande tulltaxa att vid införsel från utlandet av varor under tulltaxenummer 714, statistiskt nummer 1308, skall utgå tilläggstull med kronor 50: — för 100 kg».

S. k. isoleringsflaskor samt färdiga, lösa glas till sådana flaskor hänföras jämte vissa andra slag av flaskor och burkar till nr 714 (stat. nr 1308) i gällande tulltaxa. Grundtullen vid denna rubrik utgör 60 kronor per 100 kilogram. Genom beslut av 1933 års riksdag fastställdes för isoleringsflaskor ävensom färdiga, lösa glas därtill en tilläggstull, likaledes utgående med 60 kronor per 100 kilogram. Jämlikt beslut av 1934 års riksdag infördes i tulltaxan en anmärkning av innehåll, att till nr 714 hänföras även lösa hylsor till s. k. isoleringsflaskor.

Införseln till Sverige av till stat. nr 1308 hänförliga flaskor och burkar omfattade åren 1930—1935 följande kvantiteter och värden:

	Ton	1,000 kr	Medelvärde kr per kg
1930	171	497	2.91
1931	139	358	2.57
1932	110	294	2.67
1933	61	154	2.52
1934	100	270	2.69
1935 (prelim. uppgifter)	155	435	2.81

Införseln förskriver sig huvudsakligen från Tyskland, varifrån under åren 1933, 1934 och 1935 infördes 59, 90 och 148 ton till ett värde i avrundade tal av 138,000, 234,000 och 410,000 kronor.

Utförseln av samma varuslag är av ringa omfattning. Värdet av densamma uppgick sålunda åren 1933 och 1934 till endast omkring 20,000 kronor för år.

Isoleringsflaskor och färdiga, lösa glas till dylika flaskor redovisas icke särskilt för sig i handelsstatistiken.

I motionen har, såsom förut nämnts, föreslagits en tilläggstull av 50 kronor för 100 kg beträffande till tulltaxenr 714 (stat. nr 1308) hänförliga varor. Detta förslag torde få så förstås, att isoleringsflaskor och färdiga, lösa glas till dylika flaskor skulle, utöver nu gällande grundtull och tilläggstull om tillhoppa 120 kronor för 100 kg, beläggas med tilläggstull av 50 kronor

för 100 kg, varigenom sålunda den sammanlagda tullen å dessa artiklar skulle höjas till 170 kronor för 100 kg. För övriga till tulltaxenr 714 hänförliga varor skulle vid bifall till motionärernas förslag tullen komma att höjas från 60 till 110 kronor för 100 kg.

Den av motionärerna till stöd för förslaget förebragta motiveringen hänför sig uteslutande till frågan om tilläggstull å isoleringsflaskor och färdiga, lösa glas till dylika flaskor. Motiveringen är i huvudsak följande:

För den år 1933 beslutade tullförhöjningen var motivet den då påvisade omständigheten, att den svenska industrien på området utsattes för dumping från tyska fabrikanters sida. Det var först under världskriget, som en tillverkning av isoleringsglas upptogs inom vårt land. År 1919 funnos sju fabriker, som sysslade med tillverkningen, men icke mindre än fem hade nödgats avveckla till följd av övermäktig utländsk konkurrens. Nu uppehålls tillverkningen i vårt land av två självständiga företag, det ena förlagt i Trälleborg och det andra i Jönköping jämte en fabrik i sistnämnda stad för hylstillverkning.

Efter den senaste tullhöjningens genomförande lättade trycket för de svenska fabrikerna, och situationen var i så måtto dräglig, att t. ex. en av dessa fabriker ännu under fjolåret kunde tillverka c:a 2,000 isoleringsglas om dagen. Sedan dess hade emellertid läget till den grad försämrats, att tillverkningen under fjolåret vid samma fabrik måst nedbringas till c:a 500 glas om dagen, och man måste nu överväga en fullständig nedläggning av tillverkningen i fråga.

Orsaken till detta förhållande, vilket berörde existensen för flera hundra arbetare, vore att finna i det obestridliga förhållandet, att de tyska konkurrenterna nu offererade isoleringsglas till ett pris av ända ned till 72 öre per styck fritt inom Sverige, medan de svenska fabrikernas egna tillverkningskostnader för motsvarande artikel utgjorde c:a 78 öre. Den svenska tullen å varan spelade alltså ingen roll för den tyske exportören och detta trots att tullen vore så betydande som kr. 1: 20 per kg.

Av införselsiffrorna framginge, att den år 1933 genomförda tullförhöjningen till en början verkade gynnsamt ur svensk synpunkt, men att en vändning redan inträffade under det påföljande året och detta påtagligen i och med att exportpremier av ena eller andra slaget ställdes till den med oss konkurrerande tyska industrins förfogande.

Den tyska exporten till Sverige skedde till betydligt lägre priser än till sådana länder, som ej ägde någon egen industri för tillverkning av isoleringsglas. Så t. ex. föreläge offerter till Norge till priser, som vore cirka 70 procent högre än i motsvarande offerter till Sverige. Detta bekräftade ytterligare, att ren dumping föreläge, varför målet för de tyska exportfabrikanterna syntes vara att slå ner den svenska konkurrerande industrin. Skulle detta lyckas, bleve säkerligen de nuvarande priserna icke längre gällande för den tyska exporten till Sverige.

I den vid 1933 års riksdag väckta motionen i ämnet hade påyrkats en tilläggstull av 90 kronor per 100 kg, men bevillningsutskottet fann att denna höjning skäligen kunde bestämmas till 60 kronor. Det syntes i nuvarande läge vara uppenbart, att ytterligare åtgärder med det snaraste måste vidtagas om icke den svenska industrin på området helt och hållet skulle förintas med åtföljande utökad arbetslöshet och kostnad för det allmänna. Det förefölle som om det tyska statsverket icke skulle kunna sträcka sig hur långt som helst inför sin exportindustris krav på exportpremier, varför en till-

räckligt kraftig tilläggstull borde kunna giva den svenska industrin nödvändigt skydd.

Utskottet.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen fastställdes genom beslut av 1933 års riksdag för isoleringsflaskor och färdiga, lösa glas därtill en tilläggstull av 60 kronor för 100 kg, varigenom den sammanlagda tullen å denna vara höjdes till 120 kronor för 100 kg. Detta beslut meddelades på tillstyrkan av 1933 års bevillningsutskott, som därvid åberopade att erhållna upplysningar angående importpriset å isoleringsflaskor tydligt gåve vid handen, att detta pris icke stode i rimligt förhållande till de verkliga tillverkningskostnaderna.

Av de uppgifter rörande den fortsatta och särskilt under år 1935 stegrade importen, som lämnats i den nu föreliggande motionen och i övrigt stått utskottet till buds, lärers få anses framgå, att den år 1933 införda tilläggstullen ej längre har avsedd verkan. Att döma av faktureringen av denna vara till svenska köpare synes sagda förhållande sammanhänga med den allmänna prispolitik, som de utländska fabrikanterna kunnat tillämpa för sin export. Utskottet anser sig emellertid icke kunna förorda motionärernas förslag om åsättande av ytterligare tilläggstull å isoleringsflaskor och glas därtill framför allt på den grund, att en sammanlagd tull av sådan storlek, som därmed skulle uppnås, eller 170 kronor för 100 kg, framstår såsom mindre lämplig i förhållande till varuvärdet och därför i varje fall icke bör av riksdagen beslutas utan en mera ingående utredning än den, som genom utskottets försorg kunnat verkställas. Då utskottet sålunda finner sig böra avstyrka bifall till motionärernas förslag i denna del, förutsätter dock utskottet, att Kungl. Maj:t, i den mån anledning därtill gives, ägnar uppmärksamhet åt de förhållanden, som sammanhänga med den utländska varans saluförande på den svenska marknaden.

Det i motionen framställda yrkandet innefattar förslag om införande av tilläggstull jämväl å övriga till tulltaxenr 714 (stat. nr 1308) hänförliga slag av flaskor och burkar. Som några skäl härför icke blivit anförda, finner utskottet sig böra avstyrka motionärernas förslag även i denna del.

Ångpannezink. I motionen nr 144 i andra kammaren av herr *Lithander* har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att tulltaxenr 898 skall erhålla följande lydelse:

Plåtar och band:

av bly, tenn eller zink eller av legeringar av dessa metaller med varandra eller med antimon; ävensom valsade plattor av zink, med eller utan hål (s. k. ångpannezink) fria».

Enligt gällande tulltaxa åtnjuta valsade plattor av zink, försedda med hål (s. k. ångpannezink) tullfrihet (tulltaxenr 898; stat. nr 1589). Därest plattorna icke äro försedda med hål bliva de i vissa fall hänförliga till stänger och beläggas med tull av 10 kronor för 100 kilogram enligt tulltaxenr 907 (stat. nr 1616).

I motionen har framhållits, hurusom den i gällande tulltaxa intagna definitionen på ångpannezink, vilken artikel användes till skyddande av ångpannor mot pannstensbildning, tillkommit efter förslag av 1906 års tulltaxekommitté, som i sin motivering härför bland annat anfört, att de i och för upphängningen anbragta hålen vore ett för ångpannezink utmärkande kännetecken. Emellertid hade man under senare tid kommit att använda sig av annat sätt för plattornas upphängning i ångpannorna, till följd varav plattorna numera icke behöfve förses med hål. Detta förhållande medförde, att varan i vissa fall blivit hänförlig till stänger och sålunda belagd med tull av 10 kronor för 100 kg enligt tulltaxenr 907 (stat. nr 1616). Någon sakligt grundad anledning förefunnes icke att i tullhänseende behandla sistnämnda plattor på annat sätt än de med hål försedda.

Inför utskottet har upplysts, att det icke föreligger några betänkligheter i tulltekniskt avseende att såsom ångpannezink beteckna för ifrågavarande ändamål avsedda zinkplattor, även om dessa icke äro försedda med hål. Med hänsyn härtill och på de av motionären anförda skäl finner sig utskottet böra tillstyrka, att s. k. ångpannezink under alla förhållanden medges tullfrihet.

Utskottet.

Elektriska säkerhetsapparater. I motionen nr 444 i andra kammaren av herr *Leffler* har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att tullsatsen för nummer 1022 i gällande tulltaxa höjes från nuvarande 50:— till 90:— kronor för 100 kg».

Gällande tulltaxa upptager under avd. XVI B (Maskiner och apparater, elektriska, samt elektrisk materiel) vid nr 1022 (stat. nr 1854) säkerhetsapparater, ej särskilt nämnda, härunder inbegripna även säkerhetsproppar, smältstycken, smältpatroner och överspänningsapparater med en tull av 50 kronor för 100 kg.

Till stöd för yrkandet i motionen har i huvudsak anförts följande:

Medan tidigare tillverkningen av säkerhetsproppar i vårt land varit mycket ringa och behovet därav täckts genom import från utlandet, hade förra året en fullt modern och rationell tillverkning av denna artikel, uteslutande baserad på svenskt material, igångsatts av ett sydsvenskt företag. Det i propparna ingående porslinet framställdes vid företaget och de vid produktionen erforderliga metallbanden inköptes från svenska verk. Företagets produktionskapacitet vore så stor, att det inhemska behovet av säkerhetsproppar väl skulle kunna täckas av företaget, men produktionsförmågan kunde för närvarande endast utnyttjas till mindre än hälften, och allvarlig risk förelåge för att en inskränkning av driften måste ske till följd av avsättningssvårigheter. Dessa svårigheter hänförde sig uteslutande till det tryckta

prisläget till följd av utländsk priskonkurrens. En jämförelse mellan importpriserna hösten 1934 och hösten 1935 för säkerhetsproppar visade en prisreducering av omkring 30 procent, trots att inträffad prisstegring under denna tid på vissa halvfabrikat såsom silver, mässing och koppar snarare borde hava föranlett en mindre prispförhöjning.

Grossistpriset å säkerhetsproppar låge mellan 3 och 7 kronor för kilogram. Den nuvarande tullsatsen motsvarade sålunda ungefär 7—17 procent av grossistpriset. Denna tullsats, som under normala konkurrensförhållanden måhända skulle vara tillfyllest, erbjöde icke något tillfredsställande skydd mot den nuvarande utländska konkurrensen. För att den inhemska tillverkningen skulle kunna utvecklas normalt och ge ökad sysselsättning åt svenska arbetare, vore ett förstärkt tullskydd av nöden. Tullsatsen syntes härvid icke böra sättas lägre än till 90 kronor för 100 kg, motsvarande ungefär 18 procent av medelvärdet för ovan angivna ytterst pressade grossistpriser.

Då de till tulltaxenr 1022 förutom säkerhetsproppar hänförliga varuslag även vore föremål för inhemsk tillverkning med produktionsförhållanden likartade dem, som gällde för säkerhetsproppar, förefunnnes icke anledning att uppdelade de artiklar som tillhörde nämnda tulltaxenummer. Det högre tullskyddet vore behöfligt och syntes även väl avpassat för övriga dithörande varuslag.

Införseln under stat. nr 1854, vilken så gott som uteslutande förskriver sig från Tyskland, har under de senare åren uppgått till följande kvantiteter och värden:

Å r	Ton	1,000 kr.	Medelvärde per kg kr.
1930.....	322	859	2.67
1931.....	336	904	2.69
1932.....	276	876	3.17
1933.....	293	952	3.25
1934.....	367	1,194	3.25
1935 ¹	413	1,364	3.30

Utskottet.

En mera omfattande inhemsk tillverkning av säkerhetsproppar har först påbörjats under föregående år, varför tillräcklig erfarenhet saknas rörande det skydd, som tillverkningen kan anses behöva åtnjuta. Ej heller föreligger utredning angående den föreslagna tullens lämplighet för övriga till denna rubrik hänförliga artiklar. Med hänsyn härtill finner sig utskottet i frågans nuvarande läge icke kunna tillstyrka någon åtgärd i anledning av motionen. Utskottet utgår dock från, att Kungl. Maj:t även utan framställning från riksdagen föranstaltar om utredning i ämnet, därest produktions- eller andra förhållanden därtill skulle giva anledning.

Elektriska spisar. I motionen nr 443 i andra kammaren av herr *Leffler* har hemställts, »att riksdagen måtte besluta införande av följande tilläggs-tull:

¹ Preliminära uppgifter.

Tulltaxe- nr	Stat. nr		Tilläggstull för 100 kg kronor
1043	1883	Spisar, elektriska.....	N 22: —

Elektriska spisar draga för närvarande en tull av 18 kronor för 100 kg såsom framgår av följande utdrag ur gällande tulltaxa:

Tull
för 100 kg
kronor

1043	Härdugnar, elektriska, kokapparater, stryk- och pressjärn, anordnade för uppvärmning med elektricitet samt elektriska kaminer, även gjutna, allt för såvitt de till huvudsaklig del utgöras av järn	N 18: —
------	---	---------

Anm. Kokapparater, stryk- och pressjärn, anordnade för uppvärmning med elektricitet samt elektriska kaminer, som till huvudsaklig del utgöras av annat ämne än järn, tulltaxeras enligt vad i 2 § b) tulltaxeförordningen stadgas.

Elektriska spisar redovisas icke särskilt för sig i handelsstatistiken. In- och utförseln av samtliga till tulltaxenr 1043 (stat. nr 1883) hänförliga varor omfattade åren 1932—1935 följande kvantiteter och värden:

Å r	I n f ö r s e l			U t f ö r s e l		
	Ton	1,000 kr.	Medelvärde pr kg kr.	Ton	1,000 kr.	Medelvärde pr kg kr.
1932.....	64	176	2.76	43	107	2.47
1933.....	53	133	2.49	64	170	2.65
1934.....	84	193	2.29	65	191	2.96
1935 ¹	177	374	2.12	.	.	.

Införseln förskriver sig huvudsakligen från Tyskland, varifrån exempelvis år 1934 infördes 74 ton till ett värde av i runt tal 163,000 kronor.

Till stöd för förslaget att åsätta elektriska spisar tilläggstull med 22 kronor för 100 kg, varigenom den sammanlagda tullen därå skulle höjas till 40 kronor för 100 kg, har i motionen anförts i huvudsak följande.

Elektriska spisar hade under de senaste årtiondena undergått sådana konstruktiva förändringar, att de förutsättningar, under vilka gällande tullsats fastställdes, numera icke vore för handen. Därvid vore särskilt att märka, att spisarnas vikt nedbringats högst väsentligt genom användning av smäckrare gjutgods än tidigare. Vidare hade i enlighet med tidens krav utförandet måst göras mera lyxbetonat med emaljerade ytor, förnicklade metall-delar etc. Allt detta hade medfört att värdet resp. arbetskostnaden per kilogram stigit högst väsentligt med samtidig reducering av viktullens effektiv-

¹ Preliminära uppgifter.

tet. Den nuvarande tullsatsen för elektriska spisar stode sålunda icke i proportion till det utförande och värde per viktenhet, som dessa varor för närvarande hade.

I detta sammanhang kunde även framhållas, att nettotullskyddet på grund av ingående strömbrytare och steatitporlinsdelar etc., vilka i viss utsträckning måste importeras, bleve synnerligen obetydligt.

Det allt mer i realiteten försämrade tullskyddet för elektriska spisar hade bidragit till att en kraftig konkurrens på den svenska marknaden gjort sig gällande, särskilt från Tyskland. Importen hade även visat en tydlig tendens till ökning.

För att öka de svenska tillverkarnas möjligheter att mera effektivt kunna upptaga konkurrensen med utlandet borde ett förhöjt tullskydd införas för elektriska spisar. Intill dess att en fullständig utredning rörande tullskyddet för elektriska kok- och värmeapparater i allmänhet kunde komma till stånd, syntes tullförhöjningen böra bestämmas att utgå såsom tilläggstill och beloppet fastställas till 22 kronor för 100 kg, varigenom den sammanlagda tullsatsen skulle uppgå till 40 kronor för 100 kg, vilken tullsats skulle motsvara 12—16, i medeltal 14 procent av grossistpriset för svenska spisar.

Utskottet.

Vad motionären anført talar visserligen för att frågan om en ändrad avvägning av tullskyddet för den inhemska tillverkningen på området kan vara i behov av närmare prövning. Det vill sålunda förefalla som om den nuvarande tullen å elektriska spisar skulle vara jämförelsevis låg, särskilt om hänsyn tages till tullen å vid tillverkningen använda halvfabrikat. Då användningen inom landet av elektriska spisar under senare år avsevärt stigit, förefalla emellertid siffrorna för införseln av till tulltaxenr 1043 (stat. nr 1883) hänförliga artiklar mindre anmärkningsvärda, särskilt som jämväl de inhemska fabrikerne måste förutsättas hava haft en ökad avsättning av dylika spisar. Vid sådant förhållande och då utskottet saknar erforderligt underlag för bedömning av samtliga de faktorer, som böra beaktas vid prövningen av denna skyddsfråga, anser utskottet motionen böra av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Hemställan. Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

1) att motionen II: 445 av herr Leffler, om ökat tullskydd å ljustryckpapper, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

2) att riksdagen måtte, i anledning av de likalydande motionerna I: 44 av herrar Heiding och Mannerskantz samt II: 139 av herr Johnsson i Kalmar m. fl., i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville dels föranstalta om ytterligare utredning av frågan om ökat skydd för tillverkningen av planslipat fönster- och spegelglas jämte arbeten därav under beaktande, med hänsyn till önskvärdheten av denna tillverknings fortbestånd och utveckling, av bland annat de förhållanden, under vilka motsvarande utländska

fabrikat saluföras på den svenska marknaden, dels ock, i den mån så påkallas, för riksdagen framlägga de förslag, var-till utredningen må föranleda;

3) att motionen II: 210 av herrar Christiernsson och Leffler, om ökat tullskydd för isoleringsflaskor m. m., icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

4) att riksdagen måtte, i anledning av motionen II: 144 av herr Lithander, besluta, att nr 898 i gällande tulltaxa skall från och med dag Kungl. Maj:t bestämmer hava följande ändrade lydelse:

Tull
för 100 kg
kronor

Plåtar och band:

898 av bly, tenn eller zink eller av legeringar av dessa metaller med varandra eller med antimon; ävensom s. k. ångpannezink fria

5) att motionen II: 444 av herr Leffler, om ökat tullskydd för säkerhetsapparater, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

6) att motionen II: 443 av herr Leffler, om ökat tullskydd för elektriska spisar, icke heller måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 6 mars 1936.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Björnsson, Jönsson, Hansén, Hjalmarsson, friherre Lagerfelt, Lövgren i Boden, Björklund, Olsson i Gävle, Olsson i Ramsta, Ericson i Boxholm, Sjödahl, Bengtsson i Örby Bosgård, Berg i Karlskrona, Löfvander, Werner i Hultsfred, Johansson i Krogstorp, Andersson i Dunker, Brännström i Skellefteå och Hagberg i Malmö.